

روزشمار جنگ

چهارشنبه

۲۰ مرداد ۱۳۶۱

۲۱ شوال ۱۴۰۲

۱۱ اوت ۱۹۸۲

۶۵۵

یک فروند هواپیمای دشمن که امروز قصد بمباران مواضع نیروهای ما در منطقه مهران را داشت، به اشتباه مواضع و محل استقرار نیروهای عراقی در شهر زرباطیه را بمباران کرد. در این بمباران خسارات مهمی به نیروهای دشمن وارد شد.^(۱)

امروز توپخانه سنگین ارتش جمهوری اسلامی ایران محل استقرار تانک‌ها و خودروهای دشمن در منطقه "حاجی عمران" عراق را زیر آتش گرفت که خسارت‌های فراوانی به این تجهیزات وارد شد.^(۲)

مناطق مسکونی آبادان نیز همچنان زیر آتش توپخانه دوربرد عراق بود. بر اثر این گلوله‌باران، ۲ تن از مردم شهید و ۲۰ تن دیگر زخمی شدند و یک مسجد و ۴ منزل مسکونی ویران شد و یک منزل مسکونی دیگر نیز آتش گرفت.^(۳)

به تلافی گلوله‌باران مناطق مسکونی آبادان، توپخانه ارتش جمهوری اسلامی ایران امروز تأسیسات حیاتی شهر بصره، زرباطیه و پنجوین عراق را گلوله‌باران کرد.^(۴)

فعالیت‌های شناسایی هواپیماهای عراقی امروز افزایش چشم‌گیری داشت. به گزارش ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران، امروز هواپیماهای دشمن برای انجام دادن شناسایی، به حریم هوایی شهر آبادان^(۵) اهواز^(۶)، دزفول^(۷) و اصفهان تجاوز کردند.^(۸)

نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران نیز در گزارش خود درباره فعالیت هوایی عراق، با اشاره به افزایش فعالیت هواپیماهای این کشور در روز جاری خصوصاً در منطقه عملیاتی جنوب، افزوده‌است: «امروز فعالیت میراژهای کویتی در منطقه جنوب نیز به صورت مکرر مشاهده شده‌است.»^(۹)

۶۵۶

امروز ۱۲ کشتی در نزدیکی بندرهای کویت لنگر انداخته‌اند و منتظر تخلیه بار خود هستند. تعدادی از این کشتی‌ها مهمات و سلاح برای دولت عراق آورده‌اند که پس از تخلیه

در بندرهای کویت، با کامیون به عراق برده می‌شوند. همچنین یک کشتی روسی که حامل تعدادی تانک پیشرفته تی - ۷۲ برای عراق است و دو روز پیش در بندر "شعیبیه" کویت پهلو گرفته بود، امروز تخلیه محموله خود را آغاز کرده‌است.^(۱۰)

نشریه آلمانی "اشپگل" در یکی از شماره‌های اخیر خود در مورد منابع خرید سلاح دولت عراق نوشت: «دولت برزیل یکی از منابع اصلی تأمین‌کننده سلاح‌های عراق در جهان به شمار می‌رود و تاکنون تجهیزات و ادوات جنگی فراوان از جمله تانک‌های سبک، تانک‌های دارای قابلیت جنگی در خشکی و دریا و همچنین تسلیحات سبک در اختیار دولت عراق قرار داده‌است.»^(۱۱)

۶۵۷

در درگیری‌های غرب کشور در عملیات هماهنگ ارتش و سپاه جهت احداث پایگاه در "قم‌قلعه"، در شمال مهاباد ۴ تن از برادران شهید و ۲ تن زخمی شدند و ۲۴ تن نیز از دشمن کشته و مجروح شدند.^(۱۲)

در جریان کشف خودرو حامل ۷۰ کیلو تی.ان.تی. که در نزدیکی اداره مرکزی مخابرات در میدان امام خمینی تهران پارک شده بود، پس از دستگیری عامل آن معلوم شد حزب دمکرات در این کار دست داشته‌است.^(۱۳)

همچنین براثر انفجار یک مین دست‌ساز حامل ۵ کیلو تی.ان.تی. در محور روستای هزارکانیان از توابع دیواندره، یکی از پیش‌مرگان مسلمان کرد به شهادت رسید.^(۱۴)

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شهرستان مهاباد اعلام کرد که "کریم حسامی" مدیر رادیو دمکرات و از سران حزب دمکرات، خود را به سپاه مهاباد تسلیم کرد.^(۱۵)

امروز در جریان یک درگیری که بین نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و عناصری از سازمان مجاهدین خلق در جنگل‌های "رحیم‌آباد" و قریه "جیرفول" و "سفیدآب" از توابع شهرستان رودسر روی داد، تعدادی از عناصر این سازمان زخمی و چند تن دیگر نیز دستگیر شدند.^(۱۶)

۶۵۸

انفجار یک بمب قوی در داخل یک اتومبیل پارک شده در مقابل سفارت عراق در فرانسه، خسارات فراوانی وارد آورد. خبرگزاری فرانسه آمار تلفات را شش تن اعلام کرد.^(۱۷) رادیو امریکا نیز اعلام کرد که علاوه بر بمب منفجر شده، یک بمب دیگر نیز در درون یک اتومبیل در نزدیکی سفارت قرار داشت که کشف و خنثی شد.^(۱۸)

۶۵۹

امروز صدام حسین ضمن سخنانی در قدردانی از ارتش عراق، با نگرانی احتمال حمله ایران را رد نکرد و از ارتش عراق خواست که آماده فداکاری بیش‌تر باشد: «به خاطر محافظت از

خاک عراق در قبال تجاوز بیگانگان باید هر چه بیش تر بر فداکاری‌های خویش بیافزاییم. همان طوری که در مناسبت‌های مختلف اعلام کردیم و هم اکنون نیز بر آن تأکید می‌کنیم، دشمن از درس‌هایی که تا به حال در نبردهای شرق بصره به او داده‌ایم عبرت نگرفته‌است، بلکه همچنان در صدد آغاز حمله با شیوه‌های مختلف است، یا آن گونه که دشمن در جلسات خود با فرماندهان نظامی خود برگزار می‌نماید، [درحال] تجدید نظر در عملیات نظامی سابق خود می‌باشد [و] ممکن است مناطق جدیدی را برای حمله جدید خود انتخاب کند، لذا برماست که با روحیه تازه و با استفاده خوب از اسلحه خود و با برخورداری از آموزش‌ها و تجربه‌های نظامی و نشان دادن مهارت و لیاقت در عمل، به مقابله با دشمن بپردازیم.»^(۱۹)

۶۶۰

آقای هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس شورای اسلامی که در رأس هیئتی بلندپایه به هند سفر کرده‌است، امروز با مقامات برجسته این کشور از جمله رئیس‌جمهوری، نخست‌وزیر، معاون رئیس‌جمهوری، وزیر پارلمان و رئیس پارلمان ملاقات و گفت‌وگو کرد.

آقای هاشمی در ملاقات با ایندیرا گاندی مواضع جمهوری اسلامی ایران در مورد جنگ عراق با ایران و اجلاس آینده سران کشورهای عضو جنبش عدم‌تعهد را تشریح و بر لزوم همکاری نزدیک کشورهای منطقه برای مبارزه و مقابله با نفوذ قدرت‌های خارجی تأکید کرد.

آقای هاشمی رفسنجانی همچنین در جمع نمایندگان مجلس شورای هند حضور یافت و در مورد جنگ و موضع کشورهای غیرمتعهد گفت: «نظر به این‌که ایران در جریان جنگ تحمیلی عراق مورد تجاوز قرار گرفته‌است، خواستار دریافت خسارات است و از تمامی کشورهای غیرمتعهد می‌خواهد متجاوز را محکوم کنند. عراق به ما حمله کرد و می‌خواست انقلاب ما را نابود کند و ما برای گرفتن حق مان به جنگ کشیده شدیم.»

وی سپس در تشریح عبارت "صدور انقلاب" گفت: «ما به خود حق می‌دهیم بدون توسل به زور، انقلاب را تبلیغ کنیم و نهضت‌های آزادی‌بخش را در صورت تمایل‌شان به بحث درباره انقلاب اسلامی می‌پذیریم و اگر ابرقدرت‌ها بخواهند کشورهای منطقه ما را تهدید کنند، انقلاب اسلامی به خود حق می‌دهد از این کشورها دفاع کند، اما ما قصد دخالت در امور داخلی کشورهای دیگر را نداریم چه عقیده ما را بپذیرند و چه نپذیرند.»

آقای رفسنجانی همچنین در پایان ضیافت شامی که رئیس مجلس هند به افتخار هیئت جمهوری اسلامی ایران ترتیب داده بود، مسائل مهم دنیا و منطقه را مورد بحث قرار داد.

وی در قسمتی از سخنان خود پس از اشاره به مسائل جنگ ایران و عراق، از امریکا و اسرائیل به عنوان دشمنان صلح یاد کرد و افزود: «امریکا که خانه‌اش در آن سوی اقیانوس آرام قرار دارد، چه حقی دارد که در کنار اقیانوس هند در جزیره‌ای پایگاه نظامی داشته باشد؟ بیایید واقع بین باشید ما باید حق و تو را از کشورهای بزرگ پس بگیریم. مگر

هندوستان از کشور فرانسه و یا دیگران حق کم‌تری دارد که آن‌ها حق وتو داشته باشند؟! چرا آفریقا که دارای ۵۰ کشور است حق وتو نداشته باشد؟ ما می‌گوییم ضوابط عادلانه نیست و ما نمی‌توانیم خود را تطبیق کنیم.»

آقای رفسنجانی آن‌گاه در مورد کنفرانس عدم‌تعهد گفت: «اگر کشورهایی همچون اردن، عربستان سعودی و اسرائیل در غیرمتعهدها باشند، چطور این جنبش می‌تواند مبارزه کند؟ این‌ها دروغ می‌گویند و هرگز غیرمتعهد نیستند، ما و شما غیرمتعهد هستیم.»^(۲۰)

۶۶۱

جنگ دیپلماتیک ایران و عراق بر سر برگزاری اجلاس هفتم سران کشورهای عضو جنبش عدم‌تعهد در بغداد، با تسلیم عراق پایان یافت. دولت عراق با قبول شکست تلاش‌های سیاسی و دیپلماتیک خود، میزبانی هفتمین اجلاس سران غیرمتعهد را به دولت هند واگذار کرد. رادیو بغداد در این باره گفت: «صدام حسین پیشنهاد کرده‌است که در صورت تمایل دولت هند، هفتمین اجلاس سران عدم‌تعهد در دهلی‌نو برگزار شود. وی گفت: "حتی این کنفرانس اگر در تهران نیز برگزار شود، ما در آن شرکت می‌کنیم."

طبق همین گزارش، صدام در دیدار با آقای "سویچ این نیل تویچ" عضو شورای هیئت ریاست جمهوری فدرال سوسیالیستی یوگسلاوی، در بحث دربارهٔ مسائل مربوط به برگزاری هفتمین اجلاس سران عدم‌تعهد گفت: «عراق به این جنبش اعتقادی عمیق و صادقانه دارد و وابستگی عراق به این جنبش یک وابستگی تاکتیکی و یا موقتی نیست بلکه پیوندی است بنیادی که با خط مشی مستقل و ایمان عمیق عراق به ضرورت برقراری روابط بین‌المللی براساس آزادی و استقلال و برابری دور از هرگونه شکلی از اشکال سلطه، دم‌ساز می‌باشد.»

صدام سپس افزود: «علی‌رغم این که ما تمام شرایط را برای برگزاری این نشست در بغداد آماده کردیم ولی عراق به هیچ عنوان نمی‌خواهد در صفوف جنبش ایجاد آشوب و دو دستگی کند، به ویژه در این شرایط که تجاوز رژیم صهیونیستی علیه مردم عرب فلسطین و لبنان اوج می‌گیرد، وحدت اعضای این جنبش ضرورت بیش‌تری دارد. مسئله‌ای که در درجه اول مورد توجه عراق است، انعقاد این کنفرانس در جوی موفقیت‌آمیز می‌باشد و عراق اصرار ندارد که این کنفرانس در بغداد تشکیل شود و فرستادگان ما به پاره‌ای از کشورهای عضو، تشکیل این نشست را در هند پیشنهاد کرده‌اند.»

صدام در مورد تشکیل اجلاس وزیران خارجه کشورهای عضو جنبش، خواستار تشکیل آن در بغداد شد و افزود: «عراق با این کنفرانس کمال همکاری را خواهد داشت با تصمیمات آن موافقت خواهد کرد و از این کنفرانس برای امور خاصی سوء استفاده نخواهد کرد، زیرا که هدف ما موفقیت جنبش و تهیه شرایط مناسب برای انعقاد هفتمین کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد در نزدیک‌ترین فرصت می‌باشد.»^(۲۱)

در مورد پیشنهاد عراق در خصوص برگزاری کنفرانس عدم تعهد در هند، آسوشیتدپرس از دهلی نو گزارش داد: «مانی شنکارایپار» سخن گوی دولت هند گفت عراق رسماً از هند خواسته است میزبانی هفتمین کنفرانس سران جنبش غیرمتعهد را به عهده بگیرد و افزود هند موافقت کرده است اگر این پیشنهاد و خواست اعضای جنبش باشد، میزبانی کنفرانس را عهده دار می شود.»

به گفته این سخن گو، صدام این پیشنهاد را در نامه ای به اطلاع ایندیرا گاندی نخست وزیر هند رسانده است و پیشنهاد کرده که عراق میزبان کنفرانس سران غیرمتعهد در سال ۱۹۸۵ (۱۳۶۴) باشد.^(۲۲)

خبرگزاری یونایتدپرس نیز در گزارشی در این باره، به نقل از «مانی شانکو آیر» سخن گوی وزارت امور خارجه هند، اعلام کرد: «هند در بیانیه ای پیشنهاد عراق را مبنی بر برگزاری کنفرانس سران عدم تعهد در هند، پذیرفته است لکن وی اضافه کرد که "ما برای برگزاری این کنفرانس نیاز به زمان داریم." به طور طبیعی هند حداقل شش ماه وقت لازم دارد تا مقدمات برگزاری این کنفرانس را که ۹۵ عضو دارد فراهم نماید. این بیانیه پس از این که آقای هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس ایران وارد هند شد، صادر گردید.»^(۲۳)

به منظور تسلیم پیام کتبی رئیس جمهور کشورمان و همچنین تشریح مواضع ایران درباره برگزاری هفتمین کنفرانس سران عدم تعهد در بغداد، هیئت هایی از جمهوری اسلامی ایران به شماری از کشورهای عضو جنبش عدم تعهد اعزام شدند.

به همین منظور امروز هیئتی به سرپرستی آقای شیخ الاسلام معاون سیاسی وزارت خارجه، عازم کشورهای پاکستان، سری لانکا، بنگلادش، اندونزی، مالزی، ویتنام و نپال شد.

هیئتی نیز به سرپرستی مهندس غرضی وزیر نفت، به کشورهای سوریه، لیبی، الجزایر، گینه، نیجریه، غنا، تانزانیا، ماداگاسکار و یمن جنوبی خواهد رفت.

سرپرستی هیئتی دیگر که فردا عازم کوبا، نیکاراگوئه و پرو خواهد شد، با احمد عزیزی قائم مقام وزارت خارجه خواهد بود.

آقای شیخ الاسلام سرپرست یکی از هیئت های ایران قبل از ترک تهران درباره اصرار بی مورد حکومت عراق در مورد تشکیل کنفرانس وزیران خارجه کشورهای عضو جنبش عدم تعهد در بغداد، گفت: «به همان دلیل که کنفرانس سران کشورهای عضو جنبش عدم تعهد نمی تواند در بغداد تشکیل شود، این شهر محل مناسبی نیز برای اجلاس وزرای خارجه این کشورها نیست و این اجلاس باید در محلی برگزار شود که تمامی وزرای خارجه کشورهای عضو جنبش در آن حضور داشته باشند. لیکن کشورهای مترقی عضو جنبش از قبیل سوریه، یمن جنوبی و کره شمالی اعلام کرده اند که به بغداد نخواهند رفت.»

شیخ الاسلام با اشاره به پیروزی های رزمندگان ما در جبهه ها، رشد فزاینده گروه های مبارز

در عراق و ضعف روزافزون صدام و حزب بعث و در نتیجه کاهش امنیت بغداد، گفت: «تغییر محل کنفرانس از بغداد عاقلانه‌ترین حرکتی است که می‌تواند صورت گیرد.»^(۲۴)

۶۶۲

به گزارش خبرگزاری رسمی قطر، یک هیئت پارلمانی متشکل از دو تن از اعضای کمیسیون سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی ایران که پس از دیدار از کویت و بحرین وارد قطر شده‌است، امروز با شیخ خالد بن حمد آل ثانی وزیر کشور قطر ملاقات کرد و درباره تقویت روابط دو جانبه با وی به گفت‌وگو پرداخت.^(۲۵)

۶۶۳

رادیو اسرائیل در گزارشی از ادامه تلاش‌های الجزایر برای پایان بخشیدن به جنگ ایران و عراق گفت: «امروز آقای "احمد طالب ابراهیم" وزیر خارجه الجزایر، با امیر کویت دیدار و گفت‌وگو کرد. در این ملاقات بحران لبنان نیز مورد بررسی قرار گرفت. وزیر خارجه الجزایر دیروز با صدام حسین رئیس‌جمهور عراق دیدار کرده بود.»^(۲۶)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۱/۵/۲۰

- ۱- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۳، ص ۲، ایلام.
- ۲- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۲۰، ص ۱۴، باختران.
- ۳- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۱، ص ۲، آبادان - خبرگزاری جمهوری اسلامی؛ و: روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۲۱، ص ۲.
- ۴- سند شماره ۰۱۶۶۴۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: فرماندهی اطلاعات، گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۱۴۴ - ۱۳۰، ۱۳۶۱/۵/۲۰، ص ۱۰.
- ۵- مآخذ ۳، بخش نخست.
- ۶- سند شماره ۰۵۳۲۸۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۶۱/۵/۲۰.
- ۷- سند شماره ۰۵۳۲۸۴۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۶۱/۵/۲۰.
- ۸- سند شماره ۰۵۳۲۸۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۶۱/۵/۲۰.
- ۹- سند شماره ۰۵۳۲۷۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران (سماجا ۳)، به نزاجا - مرکز فرماندهی، ۱۳۶۱/۵/۲۰.
- ۱۰- سند شماره ۰۱۶۶۳۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۵۶۷، از قرارگاه عملیات کربلا در جنوب، ۱۳۶۱/۵/۲۰، ص ۳.
- ۱۱- دفتر سیاسی سپاه، نشریه "رویدادها"، شماره ۱۰، ۱۳۶۱/۵/۲۰، ص ۲۵، به‌نقل از نشریه "اشپیکل"، چاپ آلمان غربی.
- ۱۲- سند شماره ۰۷۱۹۸۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: فرمانده منطقه ۵ سپاه (تبریز)، ۱۳۶۱/۶/۲، ص ۱.
- ۱۳- مآخذ ۱۱، ص ۷.
- ۱۴- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۵، ۱۳۶۱/۵/۲۱، ص ۴، سنجندج - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۰.
- ۱۵- مآخذ ۱۱، ص ۶.
- ۱۶- سند شماره ۰۵۳۲۹۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از اطلاعات شاجا، به سپاه پاسداران، ۱۳۶۱/۵/۲۲.
- ۱۷- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۱/۵/۲۱، ص ۱، به گزارش خبرگزاری فرانسه از پاریس.
- ۱۸- واحد مرکزی خبر صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، بولتن "رادیوهای بیگانه"، ۱۳۶۱/۵/۲۰، ص ۸ و ۹، رادیو صدای آمریکا، ۱۳۶۱/۵/۲۰، گزارش از فرانسه.
- ۱۹- مآخذ ۱۴، ص ۱۵ و ۱۶، رادیو صوت الجماهير، ۱۳۶۱/۵/۲۰.
- ۲۰- مآخذ ۳، بخش دوم.
- ۲۱- مآخذ ۱۸، ص ۲ و ۳، رادیو بغداد، ۱۳۶۱/۵/۲۰.
- ۲۲- مآخذ ۳، بخش دوم، ص ۴، به‌نقل از آسوشیتدپرس از دهلی‌نو، به‌نقل از سخن‌گوی دولت هند.
- ۲۳- مآخذ ۳، بخش دوم، ص ۲۰، هند - به‌نقل از یونایتدپرس، به‌نقل از سخن‌گوی وزارت امور خارجه هند.
- ۲۴- مآخذ ۳، بخش دوم، ص ۳.
- ۲۵- مآخذ ۱۴، ص ۶، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۰، به‌نقل از خبرگزاری رسمی قطر از دوحه.
- ۲۶- مآخذ ۱۸، ص ۱۳، رادیو اسرائیل، ۱۳۶۱/۵/۲۰.